Lietas arhīva Nr. 1A-0296-20/17
ECLI:LV:RVPT:2020:0922.1A30029620.2.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2020.gada 22.septembrī

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas tiesnese /Valsts amatpersona/
rakstveida procesā izskatīja /pers. A/, personas kods /personas kods/, sūdzību par /Nosaukums/ novada domes Administratīvās komisijas 2020.gada 6.februāra lēmumu Nr.B70/62, administratīvā pārkāpuma lietas materiālus

Aprakstošā daļa

/Nosaukums/ novada Pašvaldības policijas (turpmāk – Pašvaldības policija) inspektors 2020.gada 14.janvārī /pers. A/ sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu EN Nr.010037 (turpmāk – Protokols), par to, ka 2019.gada 16.decembrī /pers. A/, kā atkritumu radītājs, nepiedalās /Nosaukums/ novada pašvaldības noteiktajā atkritumu savākšanas sistēmā, nav noslēgts atkritumu apsaimniekošanas līgums sev piederošajam īpašumam /adrese/ (turpmāk – Nekustamais īpašums), neievērojot /Nosaukums/ novada domes 2017.gada 20.septembra saistošo noteikumu Nr.SN/2017/13 „Saistošie noteikumi par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu /Nosaukums/ novadā" (turpmāk – Saistošie noteikumi) 14.1., 14.2.punkta prasības un izdarīja administratīvo pārkāpumu, kas paredzēts Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – Latvijas APK, spēkā līdz 2020.gada 30.jūnijam) 75.panta otrajā daļā.

/Nosaukums/ novada domes Administratīvā komisija (turpmāk – Komisija) ar 2020.gada 6.februāra lēmumu Nr.B70/62 (turpmāk – Lēmums) /pers. A/ par administratīvo pārkāpumu, par kuru atbildība paredzēta Latvijas APK 75.panta otrajā daļā, piemērojot naudas sodu 70 *euro*.

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā saņemta /pers. A/ sūdzība par Lēmumu.

/pers. A/ sūdzībā norāda, ka viņai pieder Nekustamais īpašums, īpašuma tiesības uz to ir nostiprinātas Rīgas rajona tiesas Zemesgrāmatu nodaļā.

Komisija ar Lēmumu nolēma: „par īpašnieka nepiedalīšanos pašvaldības organizētajā sadzīves atkritumu savākšanā, izdarot ar to administratīvo pārkāpumu, kas paredzēts Latvijas APK 75.panta otrā daļā, piemērot /pers. A/ naudas sodu 70 *euro* apmērā".

Šādu lēmumu uzskata par nepareizu, tādēļ to pārsūdz, nolūkā panākt jautājuma atkārtotu izskatīšanu un likumīga, un tiesībpamatota nolēmuma pieņemšanu lietā.

Komisija savu lēmumu pamatojusi ar Atkritumu apsaimniekošanas likuma 16.panta pirmo daļu, Latvijas APK 75.panta otro daļu un Saistošiem noteikumiem.

Šeit jāatzīmē, ka Saistošie noteikumi atrodas pretrunā ar Atkritumu apsaimniekošanas likumu.

Tā Saistošo noteikumu 22.punktā noteikts, ka atkritumu radītājs noslēdz līgumu ar atkritumu apsaimniekotāju divu mēnešu laikā no dienas, kad pašvaldība noslēgusi līgumu ar apsaimniekotāju.

Savukārt Atkritumu apsaimniekošanas likuma 16.panta trešā daļa nosaka, ka atkritumu apsaimniekotājs slēdz līgumu ar atkritumu radītājiem uz termiņu, kurš nav garāks par termiņu, kurš noteikts līgumā ar pašvaldību.

Tas arī ir loģiski, jo kā gan atkritumu radītājs - persona - var zināt par termiņu, uz kādu pašvaldība ir izvēlējusies un noslēgusi līgumu ar apsaimniekotāju.

Uzskata, ka arī nepareizi Saistošo noteikumu 21.punktā norādīts, ka pašvaldība informē (tālāk iekavās par paziņojumu bezmaksas laikrakstā).

Kā tad par pieņemto lēmumu un izvēlēto atkritumu apsaimniekotāju lai uzzina viņa - persona, kas novadā nedzīvo, kurai tur pieder nekustamais īpašums, kurā nedzīvo, atkritumus nerada, uzņēmumu mājaslapas nelasa un neapmeklē, par to lai uzzin.

Tādējādi, uzskata, ka lietas materiāli nesatur pierādījumu, ka /pers. A/, atbilstoši Latvijas APK 243.panta trešās daļas 4.punktam, būtu persona, kura zināja vai tai vajadzēja zināt par saviem normatīvajos aktos noteiktajiem pienākumiem.

Konkrētajā gadījumā, uzskata, ka arī notikuma gaita neatbilst labiem tikumiem.

Proti, vispirms, uzskata, bija pienākums viņu brīdināt par šāda līguma noslēgšanas nepieciešamību un tikai pēc tam stāties pie administratīvā pārkāpuma protokola sastādīšanas un tā izskatīšanas Komisijā, un soda uzlikšanas.

Norāda, ka nevienu paziņojumu, uzaicinājumu, vai citādu informāciju par šāda veida aktivitātēm /Nosaukums/ novadā nav saņēmusi ne no /Nosaukums/ novada domes, nedz arī no atkritumu apsaimniekotāja - SIA /Nosaukums A/.

Tādējādi, uzskata, Komisija ir jautājuma izlemšanai piegājusi formāli, saskatot vien /pers. A/ pārkāpumus apstāklī, ka līgums par atkritumu savākšanu nav noslēgts.

Lēmumā netiek apsvērts viņas jau minētais noteikums Atkritumu apsaimniekošanas likumā, kā arī nosacījums, ka līguma noslēgšana ir divpusēja gribas izteikšana - gan par līguma priekšmetu, pušu tiesībām un pienākumiem, termiņiem un citiem blakus nosacījumiem.

Iztrūkstot visam viņas teiktajam, uzskata, ka nebija tiesīgi atzīt, ka ir ļaunprātīgi izvairījusies un nav noslēgusi atkritumu izvešanas līgumu, tādējādi izdarot administratīvo pārkāpumu, par kuru ir sodāma.

Pamatojoties uz teikto, Atkritumu apsaimniekošanas likuma 16.panta trešo daļu, Latvijas APK 243.panta trešās daļas 4. punktu, 238.[1]pantu, lūdz atzīt Lēmumu par nepareizu. Izskatīt lietu no jauna un pieņemt lēmumu, ar kuru atzīt, ka nav izdarījusi administratīvo pārkāpumu.

Lēmumā norādīts, ka saskaņā ar Latvijas APK 243.panta pirmo daļu pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietā ir jebkuras šajā kodeksā paredzētajā kārtībā iegūtas un noteiktā procesuālajā formā nostiprinātas ziņas par faktiem, kurus administratīvā pārkāpuma lietvedībā iesaistītās personas savas kompetences ietvaros izmanto, lai pierādītu administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību un noskaidrotu citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

Saskaņā ar Latvijas APK 243.[1]pantu ir šādi pierādīšanas līdzekļi: pie administratīvās atbildības sauktās personas paskaidrojumi; personu liecības;

eksperta atzinums; kompetentās institūcijas atzinums; dokuments, kas satur ziņas par faktiem, rakstveidā vai citā formā; elektroniskie pierādījumi; procesuālajās darbībās rakstveidā vai citā veidā nostiprinātās ziņas par faktiem; lietiskie pierādījumi.

Ar lietas materiāliem Komisija konstatē šādus pierādījumus.

Protokols par to, ka 2019.gada 16.decembrī konstatēts, ka /pers. A/, kā atkritumu radītājs, nepiedalās /Nosaukums/ pašvaldības noteiktajā atkritumu savākšanas sistēmā, t.i., nav noslēgusi līgumu ar atkritumu apsaimniekotāju par sadzīves atkritumu savākšanu, pārvadāšanu un uzglabāšanu, līdz ar to pārkāpjot Saistošo noteikumu 14.1. un 14.2.punkta prasības un izdarīts Latvijas APK 75.panta otrā daļā paredzētais administratīvais pārkāpums.

SIA /Nosaukums A/ 2019.gada 16.decembra atbilde Nr.2600 uz Pašvaldības policijas 2019.gada 27.novembra pieprasījumu Nr.03-9/1355 par informāciju, kurā norādīts, ka uz 2019.gada 2.decembri, atkritumu apsaimniekošanas līgums Nekustamajā īpašumā nav noslēgts.

2019.gada 18.decembra izdruka no Rīgas rajona tiesas Zemesgrāmatu nodaļas, kas apliecina, ka /pers. A/ ir Nekustamā īpašuma, ar kadastra Nr. /numurs A/, īpašniece.

2019.gada 22.decembra izdruka no „Personu datu pārlūka".

Pašvaldības policijas 2019.gada 23.decembra pavēste Nr.03-9/1423 /pers. A/, kurā norādīts, ka Pašvaldības policija 2019.gada 16.decembrī konstatēja, ka /pers. A/ nav noslēgusi atkritumu apsaimniekošanas līgumu viņas Nekustamajam īpašumam, atbilstoši Latvijas APK 75.panta otrajai daļai par sadzīves atkritumu radītāja vai īpašnieka nepiedalīšanos pašvaldības organizētajā sadzīves atkritumu savākšanā. Pašvaldības policija lūdza /pers. A/ 2020.gada 14.janvārī plkst.16.20 ierasties Pašvaldības policijā pie /amats/ /pers. D/ paskaidrojumu sniegšanai un administratīvā pārkāpuma protokola sastādīšanai.

Pašvaldības policijas /amats/ /pers. D/ 2020.gada 14.janvāra ziņojums, kurā norādīts, ka 2019.gada 16.decembrī tika konstatēts un 2019.gada 18.decembrī uzsākta administratīvā lietvedība par to, ka Nekustamajam īpašumam nav noslēgts atkritumu apsaimniekošanas līgums, ko apstiprina SIA /Nosaukums A/ 2019.gada 16.decembra atbilde Nr.2600. /pers. A/ uz paskaidrojuma sniegšanu un administratīvā pārkāpuma protokola sastādīšanu neieradās.

2020.gada 14.janvāra izdruka no IeM Informācijas centra „Soda reģistra" (Administratīvus pārkāpumus izdarījušas personas) par /pers. A/ administratīviem pārkāpumiem.

Komisijas 2020.gada 30.janvāra pieprasījums Nr. 10-2/78 SIA /Nosaukums A/ pār informācijas sniegšanu, kurā tiek lūgts sniegt informāciju, vai Nekustamajam īpašumam ir noslēgts līgums par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu.

SIA /Nosaukums A/ 2020.gada 3.februāra atbilde Nr.193 uz Komisijas 2020.gada 30.janvāra pieprasījums Nr. 10-2/78 par atkritumu apsaimniekošanas līgumu, kurā norādīts, ka uz 2020.gada 31.janvāri sadzīves atkritumu apsaimniekošanas līgums Nekustamajā īpašumā, nav noslēgts.

Papildus lietas materiāliem pievienoti: /pers. A/ un /pers. E/ 2020.gada 2.janvāra elektroniskā vēstule; Pašvaldības policijas 2020.gada 6.janvāra atbilde Nr.03-9/28 uz iesniegumu; /pers. A/ un /pers. E/ 2020.gada 15.janvāra elektroniskā vēstule Pašvaldības policijai; Pašvaldības policijas 2020.gada 15.janvāra vēstule Nr.03-9/64 par informācijas pārsūtīšanu; Pašvaldības policijas 2020.gada 16.janvāra atbilde Nr.03-9/65 uz /pers. A/ iesniegumu; /pers. A/ 2020.gada 30.janvāra elektroniskā vēstule Nr. b/n; Pašvaldības policijas 2020.gada 30.janvāra elektroniska atbildes vēstule Nr.b/n.

Komisija 2020.gada 6.februāra sēdē uzklausīja /pers. A/ pilnvarotu pārstāvi /pers. E/, kurš paskaidroja, ka /pers. A/ īpašumā nedzīvo un tajā ierodas reti, kā arī atkritumus nerada, līdz ar to nav saprotams, kāpēc būtu jāslēdz atkritumu apsaimniekošanas līgums. /pers. E/ Komisija izskaidroja normatīvo aktu prasības attiecībā uz atkritumu apsaimniekošanu. /pers. E/ mutiski apstiprināja, ka ir sapratis un izskatīs iespēju noslēgt līgumu ar atkritumu apsaimniekotāju.

Latvijas APK 244.pants nosaka, ka institūcija (amatpersona) pierādījumus novērtē pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izpētītiem visiem lietas apstākļiem to kopumā, pēc likuma un tiesiskās apziņas.

Administratīvā pārkāpuma protokols ir administratīvā pārkāpuma lietā pieņemts starplēmums, kurā tiek fiksēts administratīvais pārkāpums, proti, tas ir dokuments, kas tiek sastādīts, pabeidzot administratīvā pārkāpuma lietas materiālu pārbaudi, un kurā konkrētā persona tiek apsūdzēta administratīvā pārkāpuma izdarīšanā. Administratīvā pārkāpuma protokols ir ne tikai pierādīšanas līdzeklis, bet pilda arī apsūdzības funkcijas *(skat. arī Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2007.gada 19.februāra sprieduma lietā SKA-7/2007, 9.1 un 9.2. punktu)*.

Judikatūrā ir izteikta atziņa, ka administratīvā pārkāpuma protokols ir dokuments, kurā kompetentā amatpersona rakstveidā fiksē kādas personas prettiesiskas darbības. Faktiski šī amatpersona atzīst, ka ar protokolā konstatētajām darbībām persona ir izdarījusi administratīvo pārkāpumu. Šis dokuments kā sākotnēja apsūdzība ir pamats turpmākai lietvedībai administratīvā pārkāpuma lietā. Līdz ar to, no vienas puses, institūcija, kuras kompetencē ir pieņemt lēmumu šajā lietā, izvērtē protokolā izteiktā atzinuma pamatotību, proti, vai persona par protokolā fiksētajām- -darbībām ir saucama pie administratīvās atbildības, bet, no otras puses, personai, par kuras darbībām protokols sastādīts, ir iespēja pienācīgi īstenot procesuālās garantijas savai aizstāvībai sakarā ar protokolā norādīto pārkāpumu. Tātad, jau administratīvā pārkāpuma protokolā ir jābūt norādītam, kādas tieši personas prettiesiskās darbības veido administratīvo pārkāpumu *(skat. Augstākās tiesas Senāta 2007.gada 25.aprīļa spriedumu lietā Nr.SKA-157/2007)*.

Saskaņā ar Atkritumu apsaimniekošanas likuma 8.panta pirmās daļas 3.punktu pašvaldība izdod saistošos noteikumus par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu savā administratīvajā teritorijā, nosakot šīs teritorijas dalījumu sadzīves atkritumu apsaimniekošanas zonās, prasības atkritumu savākšanai, arī minimālajam sadzīves atkritumu savākšanas biežumam, pārvadāšanai, pārkraušanai un uzglabāšanai, kārtību, kādā veicami maksājumi par šo atkritumu apsaimniekošanu, kā arī nosaka pašvaldības pilnvarotas institūcijas un amatpersonas, kuras kontrolē saistošo noteikumu ievērošanu un ir tiesīgas sastādīt administratīvā pārkāpuma protokolu.

Saistošo noteikumu 2.punkts ir minēts, ka sadzīves atkritumu apsaimniekošana novadā tiek veikta saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas valsts plānu, normatīvajiem aktiem atkritumu apsaimniekošanas jomā, kā arī šiem noteikumiem.

Saistošo noteikumu 4.4.punktā noteikts, ka atkritumu apsaimniekošana novada administratīvajā teritorijā ir jāveic atbilstoši normatīvo aktu prasībām, nodrošinot, ka netiek piesārņota un piegružota vide.

Saistošo noteikumu 5.punkts nosaka, ka noteikumi attiecas uz visiem atkritumu radītājiem, kas pastāvīgi dzīvo vai īslaicīgi uzturas savā, valdījumā vai lietojumā esošajā nekustamajā īpašumā un/vai strādā, tajā skaitā nodarbojas ar komercdarbību novada administratīvajā teritorijā.

Atkritumu apsaimniekošanas likuma 1.panta 1.punkts definē, ka atkritumi ir jebkurš priekšmets vai viela, no kuras tās valdītājs atbrīvojas, ir nolēmis vai spiests atbrīvoties.

Atkritumu apsaimniekošanas likuma 1.panta 6.punkts definē, ka atkritumu radītājs ir ikviena fiziskā vai juridiskā persona, kuras darbība rada atkritumus (sākotnējais atkritumu radītājs) vai kura veic atkritumu priekšapstrādi, sajaukšanu vai citas darbības, kā rezultāta mainās atkritumu sastāvs vai īpašības.

Saistošo noteikumu 10.2.punktā noteikts, ka atkritumu savākšanas sistēmu novada administratīvajā teritorijā veido atkritumu radītāja noslēgtais līgums ar atkritumu apsaimniekotāju par sadzīves vai sadzīves un dalīti vākto atkritumu apsaimniekošanu, savukārt 14.1.punks nosaka, ka atkritumu

radītājam un valdītājam pienākums ir piedalīties un iekļauties pašvaldības izveidotajā atkritumu apsaimniekošanas sistēmā atbilstoši normatīvajiem aktiem par atkritumu apsaimniekošanu un ievērojot saistošo noteikumu prasības, bet 14.2.punkts nosaka, ka atkritumu radītājam un valdītājam pienākums ir slēgt līgumu ar atkritumu apsaimniekotāju (kurš noslēdzis līgumu ar pašvaldību par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu) par sadzīvē radušos atkritumu apsaimniekošanu, un 14.4.punkts nosaka, ka izmantot atkritumu savākšanai un uzglabāšanai tikai noteiktajam atkritumu veidam noteikumos definētos, standartam (tilpumam) atbilstošos konteineru vai trafaretos maisus.

Atkritumu apsaimniekošanas likuma 16. panta pirmās daļas 1. punkts nosaka, ka atkritumu radītājiem ir pienākums slēgt līgumu ar pašvaldības izvēlēto atkritumu apsaimniekotāju.

Atkritumu apsaimniekošanas likuma 16.panta pirmās daļas 1.punkts nekustamā īpašuma īpašniekam uzliek pienākumu piedalīties pašvaldības organizētajā sadzīves atkritumu apsaimniekošanā, noslēdzot līgumu par sadzīves atkritumu savākšanu un pārvadāšanu ar atkritumu apsaimniekotāju, kurš ir noslēdzis Ilgumu ar pašvaldību, neatkarīgi no tā, ka nekustamajā īpašumā

netiek radīti un netiek atstāti sadzīves atkritumu, un tajā neviens nedzīvo *(skat. Rīgas rajona tiesas Jūrmalas tiesas 2016.gada 27.aprīļa spriedumu lietā Nr. 133025116)*.

Saistošo noteikumu 14.3.2., 15.1.1. un 15.1.2.punkts attiecas uz individuālo māju īpašniekiem, kuriem nav liels radīto sadzīves atkritumu apjoms.

Saistošo noteikumu 22.punktā ir minēts, ka sadzīves atkritumu radītājs noslēdz līgumu ar sadzīves atkritumu apsaimniekotāju par sadzīves atkritumu savākšanu un pārvadāšanu ne vēlāk kā divu mēnešu laikā no dienas, kad pašvaldība informējusi par sadzīves atkritumu apsaimniekotāju, ar kuru tā noslēgusi līgumu par sadzīves atkritumu savākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu, šķirošanu un uzglabāšanu attiecīgajā sadzīves atkritumu apsaimniekošanas zonā.

Iztulkojot minētās normas sistēmiski un atbilstoši likumdevēja mērķim, secināms, ja atkritumu sākotnējam radītājam vai valdītājam pieder vairāki nekustamie īpašumi, tad viņam ir pienākums noslēgt atsevišķu līgumu ar atkritumu apsaimniekotāju par katrā nekustamajā īpašumā radīto atkritumu apsaimniekošanu. Nekustamajā īpašumā var tikt radīts atšķirīgs atkritumu daudzums atkarībā no katra atsevišķa īpašuma izmantošanas veida (piemēram, dzīvoklis, privātmāja, zemes gabals dārzkopības kooperatīvā, garāža), tādējādi arī katrā nekustamajā īpašumā var būt atšķirīgs atkritumu izvešanas biežums, līdz ar to līgumam par atkritumu apsaimniekošanu ir jābūt noslēgtam par katru nekustamo īpašumu.

Vides aizsardzības un reģionālās attīstība ministrija skaidro, ka līguma par atkritumu apsaimniekošanu noslēgšana ir katra nekustamā īpašuma īpašnieka pienākums. Līgumu par atkritumu apsaimniekošanu ir tiesīgs slēgt nekustamā īpašuma īpašnieks, valdītājs, lietotājs, apsaimniekotājs vai tā pilnvarotā persona.

Vēl viena iespēja ir iegādāties priekšapmaksas atkritumu maisus, ja attiecīgās pašvaldības saistošajos noteikumos par atkritumu apsaimniekošanu ir paredzēta tāda iespēja. Tādā veidā iedzīvotājs jau ir samaksājis par atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumiem un vienojas ar atkritumu apsaimniekotāju par atkritumu izvešanu pēc pieprasījuma, vai pats nogādā atkritumu maisus atkritumu apsaimniekotāja noteiktās vietās.

Pašvaldības aģentūra /Nosaukums C/ 2018.gada 6.jūnijā mājaslapā informēja /Nosaukums/ novada iedzīvotājus, ka no 1.septembra novadā sadzīves atkritumu apsaimniekošanu veiks SIA /Nosaukums A/, kā arī /Nosaukums/ novada domes informatīvajā izdevumā „/Nosaukums/ novada vēstis" 2018.gada jūnija (278) numurā tika publicēts raksts par atkrituma apsaimniekotāja maiņu /Nosaukums/ novadā. Abās publikācijā /Nosaukums/ novada iedzīvotāji un nekustamā īpašuma īpašnieki tika aicināti noslēgt līgumu ar atkritumu apsaimniekotāju.

Pašvaldības aģentūras /Nosaukums C/ mājaslapā 2019.gada 15.februārī publicēta informācija, kurā norādīti apsvērumi, kāpēc ir nepieciešams noslēgt atkritumu apsaimniekošanas līgumu un kur to ir iespējams izdarīt. Tāpat, Pašvaldības aģentūras /Nosaukums C/ telpās bija izvietota informācija, ka vasaras sezonā, no 2019.gada 19.aprīļa, atkritumu apsaimniekotājs SIA /Nosaukums A/ katru ceturtdienu no plkst.9.00 - 12.00 un no plkst.12.30 - 17.00 pieņems /Nosaukums/ novada iedzīvotājus un viņiem būs iespējams klātienē noslēgt atkritumu apsaimniekošanas līgumu.

/Nosaukums/ novada domes informatīvā izdevuma „/Nosaukums/ novada vēstis" 2019.gada oktobra (305) numura rakstā „Ceturtdaļa mājsaimniecību gada laikā nav noslēgušas atkritumu apsaimniekošanas līgumus ar /Nosaukums A/" ir norādīts, ka ziemas sezonā - no 2019.gada oktobra līdz 2020.gada aprīlim - /Nosaukums A/ pārstāvis /Nosaukums/ pieņems klientus katra mēneša otrajā un ceturtajā ceturtdienā pašvaldības aģentūras /Nosaukums C/ telpās /adrese2/no plkst.8.30 līdz 12.00 un no 12.30 līdz 17.00.

Līdztekus šai klātienes līgumslēgšanas iespējai aktīva ir arī e-līgumu slēgšanas iespēja interneta vietnes www./majaslapa/ sadaļā „e-pakalpojumi", autorizējoties ar internetbankas starpniecību.

Saistošo noteikumu 16.un 17.punktā ir minēti gadījumi, kad var neslēgt līgumu par atkritumu apsaimniekotāju par sadzīvē radušos atkritumu apsaimniekošanu, proti, persona, kuras īpašumā, valdījumā vai lietojumā ir nekustamais īpašums, noteikumos paredzēto līgumu ar atkritumu apsaimniekotāju par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu (saskaņā ar pašvaldības atzinumu) var neslēgt, ja nekustamā īpašuma sastāvā esošās ēkas netiek un nevar tikt apdzīvotas (saskaņā ar Būvvaldes atzinumu atzītas kā būves, kas degradē vidi), kā arī, ja nekustamā īpašuma sastāvā ir tikai zeme, uz kuras nav ēku, īslaicīgas uzturēšanās būvju vai pārvietojamu konstrukciju.

Civillikuma 863. un 864.pants nosaka, kas bauda vai vēlas baudīt kādas lietas labumus, tam arī jānes ar šo lietu saistītie pienākumi, kā arī, ka visas uz lietu gulošās nastas un apgrūtinājumi jānes lietas īpašniekam.

Latvijas APK 75.panta otrā daļa paredz, ka par sadzīves atkritumu radītāja vai īpašnieka nepiedalīšanos pašvaldības organizētajā sadzīves atkritumu savākšanā - uzliek naudas sodu fiziskajām personām no septiņdesmit līdz septiņsimt *euro* (...).

Atbilstoši likuma „Par pašvaldībām" 15.panta pirmās daļas 1.punktam pašvaldībām ir autonomās funkcijas organizēt iedzīvotājiem komunālos pakalpojumus (ūdensapgāde un kanalizācija; siltumapgāde; sadzīves atkritumu apsaimniekošana; notekūdeņu savākšana, novadīšana un attīrīšana) neatkarīgi no tā, kā īpašumā atrodas dzīvojamais fonds. Savukārt saskaņā ar minētā likuma 45.panta pirmo daļu spēkā esošie pašvaldības saistošie noteikumi ir saistoši jebkurai fiziskajai un juridiskajai personai attiecīgajā administratīvajā teritorijā.

Izvērtējot lietā esošos pierādījumus (administratīvā pārkāpuma protokolu, policijas inspektora dienesta ziņojumu u.c.) Komisija konstatēja, ka /pers. A/ nav noslēgusi līgumu ar atkritumu apsaimniekotāju par sadzīves atkritumu savākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu un uzglabāšanu viņas Nekustamajā īpašumā, līdz ar to pārkāpjot Saistošo noteikumu 14.1. un 14.2.punkta prasības, jo Atkritumu apsaimniekošanas likums un Saistošie noteikumi /pers. A/, kā Nekustamā īpašuma īpašniecei, uzliek par pienākumu noslēgt līgumu par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu konkrētajā administratīvajā teritorijā, nodrošinot regulāru atkritumu izvešanu.

Komisija secina, ka ar lietā esošajiem materiāliem ir pierādīts, ka /pers. A/ nav noslēgusi līgumu par sadzīves atkritumu izvešanu viņai piederošajam Nekustamajam īpašumam, līdz ar to ir izdarījusi administratīvo pārkāpumu, par kuru paredzēts administratīvais sods Latvijas APK 75.panta otrajā daļā.

Saskaņā ar Latvijas APK 32.panta pirmo daļu, sodu par administratīvo pārkāpumu uzliek ietvaros, ko nosaka normatīvais akts, kurā paredzēta atbildība par izdarīto pārkāpumu, stingrā saskaņā ar šo kodeksu un citiem aktiem par administratīvajiem pārkāpumiem.

Latvijas APK 22.pants paredz, ka administratīvais sods ir atbildības līdzeklis un tiek piemērots, lai personu, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, audzinātu likumu ievērošanas un sadzīves noteikumu cienīšanas garā, kā arī lai tiklab tiesību pārkāpējs, kā citas personas neizdarītu jaunus pārkāpumus.

Tātad sodam ir jābūt tādam, kas ir samērīgs ar izdarīto pārkāpumu un tas atturētu personu izdarīt jaunus pārkāpumus.

Lietā nav konstatēti Latvijas APK 33.pantā un 34.pantā minētie apstākļi, kas mīkstina vai pastiprina atbildību par administratīvo pārkāpumu.

Komisija uzskata, ka nekustamā īpašuma īpašniekam ir jāievēro Latvijas Republikas normatīvie akti, kā arī, /Nosaukums/ novada pašvaldības apstiprinātie un pieņemtie saistošie noteikumi, kuri nosaka un regulē sadzīves atkritumu apsaimniekošanas prasības. Tāpat Komisija norāda, ka līguma neslēdzēji savus atkritumus mēdz izmest svešos sadzīves atkritumu konteineros vai dalīti vākto atkritumu konteineros. Jāuzsver, ka šādos gadījumos, atkritumu apsaimniekotājs visam konteineram, kurā samesti neatbilstoši atkritumi, piemēro maksu kā par sadzīves atkritumu izvešanu, un arī šādā gadījumā pārējie iedzīvotāji maksā par negodprātīgo atkritumiem.

Arī atkritumu maisiņu atstāšana pie atkritumu konteineriem ir pārkāpums - tāpat kā atkritumu izmešana jebkurā vietā, un, fiksējot pārkāpumu, pašvaldības policija vaininieku var administratīvi sodīt.

Komisija ņemot vērā minēto, izdarītā pārkāpuma raksturu, pārkāpēja personību, viņa vainas pakāpi, mantisko stāvokli, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus, nolēma par īpašnieka nepiedalīšanos pašvaldības organizētajā sadzīves atkritumu savākšanā, izdarot ar to administratīvo pārkāpumu, kas paredzēts Latvijas APK 75.panta otrā daļā, piemērot /pers. A/ naudas sodu 70 *euro* apmērā.

Motīvu daļa

Nolēmums tiek sastādīts un lietas materiāli vērtēti atbilstoši Latvijas APK normām, pamatojoties uz Administratīvās atbildības likuma Pārejas noteikumu 2.punktu, kas nosaka, ka procesuālās darbības, kas līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai uzsāktas saskaņā ar Latvijas APK, tiek arī pabeigtas kodeksā noteiktajā kārtībā. Latvijas APK normas piemērojamas līdz attiecīgās administratīvā pārkāpuma lietvedības stadijas pabeigšanai (lietvedība iestādē, tiesā vai izpilde).

/pers. A/ nav lūgusi lietu izskatīt mutvārdu procesā, atbilstoši Latvijas APK 289.^{6} panta pirmajā daļai, līdz ar ko administratīvā pārkāpuma lieta tiek izskatīta rakstveida procesā.

Latvijas APK 272.pants nosaka, ka institūcijai (amatpersonai), izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, jānoskaidro, vai ir izdarīts administratīvais pārkāpums, vai attiecīgā persona ir vainīga tā izdarīšanā, vai šo personu var saukt pie administratīvās atbildības, vai ir atbildību mīkstinoši un pastiprinoši apstākļi, vai ir nodarīts mantisks zaudējums, kā arī jānoskaidro citi apstākļi, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

Latvijas APK 9.panta pirmā daļa noteic, ka par administratīvo pārkāpumu atzīstama prettiesiska, vainojama (ar nodomu vai aiz neuzmanības izdarīta) darbība vai bezdarbība, kura apdraud valsts vai sabiedrisko kārtību, īpašumu, pilsoņu tiesības un brīvības vai noteikto pārvaldes kārtību un par kuru likumā paredzēta administratīvā atbildība.

Protokols sastādīts un administratīvais sods /pers. A/ uzlikts par Latvijas APK 75.panta otrajā daļā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu, norādot, ka nav ievērotas Saistošo noteikumu 14.1. un 14.2.punkta prasības.

Saskaņā ar Latvijas APK 75.panta otro daļu, par sadzīves atkritumu radītāja vai īpašnieka nepiedalīšanos pašvaldības organizētajā sadzīves atkritumu savākšanā, uzliek naudas sodu fiziskajām personām no septiņdesmit līdz septiņsimt *euro*, bet juridiskajām personām — no četrsimt trīsdesmit līdz tūkstoš četrsimt *euro*.

Latvijas APK 244.pants nosaka, ka institūcija (amatpersona) pierādījumus novērtē pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izpētītiem visiem lietas apstākļiem to kopumā, pēc likuma un tiesiskās apziņas.

Latvijas APK 243.panta pirmā daļa paredz, ka pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietā ir jebkuras Latvijas APK paredzētajā kārtībā iegūtas un noteiktā procesuālajā formā nostiprinātas ziņas par faktiem, kurus administratīvā pārkāpuma lietvedībā iesaistītās personas savas kompetences ietvaros izmanto, lai pierādītu administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību un noskaidrotu citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izspriešanā.

Latvijas APK 243.panta piektā daļa paredz, kā pierādījumus var izmantot tikai ticamas, attiecināmas un pieļaujamas ziņas par faktiem. No minētā panta astotās daļas izriet, ka iegūtie fakti vai ziņas jāvērtē kopumā un savstarpējā sakarībā.

Saskaņā ar Latvijas APK 243.^{1}pantu pierādīšanas līdzekļi administratīvā pārkāpuma lietā ir pie administratīvās atbildības sauktās personas paskaidrojumi; personu liecības; eksperta atzinums; kompetentās institūcijas atzinums; dokuments, kas satur ziņas par faktiem, rakstveidā vai citā formā; elektroniskie pierādījumi; procesuālajās darbībās rakstveidā vai citā veidā nostiprinātās ziņas par faktiem; lietiskie pierādījumi.

Latvijas APK 289.^{13}panta trešā daļa paredz, ja tiesnesis, izskatot sūdzību, atzīst, ka iestādes lēmumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, viņš par sūdzību pieņemtā nolēmuma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas iestādes nolēmuma motivācijai. Šādā gadījumā izvērstāks argumentu izklāsts nav nepieciešams.

Tiesa pilnībā pievienojas Lēmuma motivācijai un uzskata, ka Lēmumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams līdz ar ko uzskata, ka nav nepieciešams vēlreiz atkārtot Lēmumā izdarītos secinājumus, kas jau ir atspoguļoti šā sprieduma aprakstošajā daļā.

Papildus par sūdzībā ietvertajiem argumentiem tiesa norāda turpmāk minētos apsvērumus.

Vērtējot sūdzību, tiesa secina, ka lietā nepastāv strīds, ka /pers. A/ kā Nekustamā īpašuma īpašniecei, nebija noslēgts līgums ar SIA /Nosaukums A/, kas nodrošina sadzīves atkritumu apsaimniekošanu /Nosaukums/ novada administratīvajā teritorijā.

Sūdzībā norādīts, ka lietas materiāli nesatur pierādījumus, ka /pers. A/ ir persona, kura zināja vai kurai vajadzēja zināt par viņai normatīvajos aktos noteiktajiem pienākumiem.

Vērtējot minēto, tiesa secina, ka saskaņā ar Atkritumu apsaimniekošanas likuma 16.panta pirmo daļu, sadzīves atkritumu sākotnējais radītājs vai valdītājs piedalās pašvaldības organizētajā sadzīves atkritumu apsaimniekošanā, tai skaitā atkritumu dalītajā savākšanā, ievērojot normatīvos aktus par atkritumu apsaimniekošanu (arī pašvaldības izdotos saistošos noteikumus) un noslēdzot līgumu par sadzīves atkritumu savākšanu un pārvadāšanu ar atkritumu apsaimniekotāju, kurš ir noslēdzis attiecīgu līgumu ar pašvaldību.

Saskaņā ar Saistošo noteikumu 14.1.punktu, atkritumu radītāju un valdītāju pienākumi ir piedalīties un iekļauties pašvaldības izveidotajā atkritumu apsaimniekošanas sistēmā atbilstoši normatīvajiem aktiem par atkritumu apsaimniekošanu un ievērojot saistošo noteikumu prasības. Saskaņā ar minēto noteikumu 14.2.punktu, atkritumu radītāju un valdītāju pienākumi ir slēgt līgumu ar atkritumu apsaimniekotāju (kurš noslēdzis līgumu ar pašvaldību par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu) par sadzīvē radušos atkritumu apsaimniekošanu.

Saistošo noteikumu 18.punkts nosaka, ka pašvaldība normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā izvēlas atkritumu apsaimniekotāju, kurš veiks sadzīves atkritumu savākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu, šķirošanu un uzglabāšanu sadzīves atkritumu apsaimniekošanas zonā, organizējot attiecīgo publiskā iepirkuma procedūru tādā termiņā, lai nodrošinātu sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pakalpojuma sniegšanas nepārtrauktību.

Saistošo noteikumu 21.punkts nosaka, ka pašvaldība informē (ievietojot informāciju vietējā bezmaksas laikrakstā un pašvaldības tīmekļa vietnē) novada administratīvās teritorijas atkritumu radītājus par atkritumu apsaimniekotāju, ar kuru noslēgts līgums par sadzīves atkritumu savākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu, šķirošanu un uzglabāšanu atkritumu apsaimniekošanas zonā, 1 (viena) mēneša laikā no līguma noslēgšanas dienas.

Atbilstoši Saistošo noteikumu 22.punktam, sadzīves atkritumu radītājs noslēdz līgumu ar sadzīves atkritumu apsaimniekotāju par sadzīves atkritumu savākšanu un pārvadāšanu ne vēlāk kā divu mēnešu laikā no dienas, kad pašvaldība informējusi par sadzīves atkritumu apsaimniekotāju, ar

kuru tā noslēgusi līgumu par sadzīves atkritumu savākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu, šķirošanu un uzglabāšanu attiecīgajā sadzīves atkritumu apsaimniekošanas zonā.

Lēmumā norādīts, ka Pašvaldības aģentūra /Nosaukums C/ 2018.gada 6.jūnijā mājaslapā informēja /Nosaukums/ novada iedzīvotājus, ka no 1.septembra novadā sadzīves atkritumu apsaimniekošanu veiks SIA /Nosaukums A/, kā arī /Nosaukums/ novada domes informatīvajā izdevumā „/Nosaukums/ novada vēstis" 2018.gada jūnija (278) numurā tika publicēts raksts par atkrituma apsaimniekotāja maiņu /Nosaukums/ novadā. Abās publikācijā/Nosaukums/ novada iedzīvotāji un nekustamā īpašuma īpašnieki tika aicināti noslēgt līgumu ar atkritumu apsaimniekotāju.

Minēto faktu apliecina lietas materiāliem pievienotais 2018.gada jūnija (278) izdevums „/Nosaukums/ novada vēstis", kurā ir norādīta minētā informācija par sadzīves atkritumu apsaimniekotāja maiņu.

Tiesas ieskatā, /Nosaukums/ novada iedzīvotājiem, tajā skaitā /pers. A/, kā novadā esoša nekustamā īpašuma īpašniecei, informācija par atkritumu apsaimniekotāja maiņu tika paziņota likumā noteiktajā kārtībā. Līdz ar ko /pers. A/ darbībā ir saskatāms Latvijas APK 75.panta otrajā daļā paredzētais administratīvā pārkāpuma sastāvs.

Vērtējot pārējos sūdzībā norādītos argumentus, tiesa uzskata, ka katru no tiem nav nepieciešams detalizēti argumentēt šajā nolēmumā, jo tiesas ieskatā, tie nav uzskatāmi par tik nozīmīgiem, kas varētu ietekmēt pieņemamo nolēmumu. Tiesu praksē minētais arguments tiek pamatots atsaucoties arī uz Eiropas Cilvēktiesību tiesas atziņām. Kā vairākkārt atzinusi Eiropas Cilvēktiesību tiesa, no Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6.panta izriet tiesas pienākums argumentēt spriedumu, bet tas nav saprotams kā prasība detalizēti atbildēt uz jebkuru argumentu *(sk., piem., 61.punktu 1994.gada 19.aprīļa spriedumā „Van de Hurk v The Netherlands" (iesnieguma Nr.16034/90))*. Tiesnešiem ir jāuzklausa visi argumenti, bet viņiem nav pienākums detalizēti atrunāt jebkuru iesniegumu vai skaidri atbildēt uz jebkuru paskaidrojumu. Tiesai ir atļauts izvērtēt argumentus, kurus tā uzskata par nozīmīgiem no tiesību viedokļa *(sk. Eiropas Cilvēktiesību tiesas komisijas 1986.gada 13.oktobra lēmumu) (skat., piemēram, Rīgas apgabaltiesas 2014.gada 19.septembra spriedumu lietā Nr.130058313, 2014.gada 29.septembra spriedumu lietā Nr.133064413)*.

Administratīvais sods /pers. A/ uzlikts 70 *euro*, kas atbilst Latvijas APK 75.panta otrajā daļā noteiktajai sankcijai fiziskajām personām.

Vērtējot izdarītā pārkāpuma apstākļus, tiesa uzskata, ka sods ir piemērots pamatoti, ir pārkāpumam atbilstošs, samērīgs un atstājams spēkā.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka Lēmums ir pamatots, tā atcelšanai nav iemeslu, līdz ar ko, sūdzība ir noraidāma.

Rezolutīvā daļa

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Latvijas APK 75.panta otro daļu, 243.- 244., 279., 288., 289.^{6}, 289.^{12}, 289.^{13} pantu, tiesa

nosprieda

atstāt negrozītu /Nosaukums/ novada domes Administratīvās komisijas 2020.gada 6.februāra lēmumu Nr.B70/62, bet /pers. A/ sūdzību **noraidīt**.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 10 (desmit) darba dienu laikā no pilna nolēmuma pieejamības dienas tiesas kancelejā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā. Pilns spriedums sastādīts un pieejams tiesas kancelejā 2020.gada 22.septembrī.

Tiesnese /Valsts amatpersona/